

Kwota wolna od podatku i zerowy PIT w końcówce prezydenckiej kampanii wyborczej 2020

Komentarz Przedwyborczy CenEA 07/07/2020

Michał Myck
Monika Oczkowska
Kajetan Trzeciński

Wstęp

Podczas kampanii przed wyborami na urząd Prezydenta RP w 2020 r. pojawił się szereg deklaracji dotyczących zmian systemu opodatkowania dochodów. Częstym punktem odniesienia w prowadzonej debacie była obietnica starającego się o reelekcję Prezydenta Andrzeja Dudy, dotycząca podniesienia kwoty wolnej od podatku do 8 000 zł rocznie dla wszystkich podatników rozliczających się według skali, która stanowiła jego sztandarowe hasło wyborcze w poprzedniej kampanii prezydenckiej w 2015 r. (Ramka na końcu Komentarza).¹ W niniejszym Komentarzu przedstawiono analizy porównujące tę deklarację do propozycji podatkowej kontrkandydata urzędującego Prezydenta, Prezydenta Warszawy Rafała Trzaskowskiego, która ogłoszona została w jego programie wyborczym w dniu 25.06.2020 r. (Trzaskowski 2020a):

„Dziś w Polsce najbardziej obciążone podatkami i obowiązkowymi składkami są te osoby, które zarabiają najmniej. Dlatego zaproponuję podwyższenie kwoty wolnej od podatku. Trzeba dążyć do tego, żeby osoby zarabiające do 30 tys. zł rocznie nie płaciły PIT-u w ogóle. Dla osoby zarabiającej między 30 tys. zł a 65 tys. zł rocznie kwota wolna wyniesie 8 tys. zł. Dla osób z najwyższymi pensjami wysokość PIT i obowiązkowych składek jest relatywnie mniejszym obciążeniem, w ich przypadku obecne zasady nie uległyby zmianie.”

Ze względu na brak szczegółów powyższa deklaracja może być interpretowana na różne sposoby. W debacie publicznej pojawiły się w związku z tym różne wyliczenia konsekwencji jej wprowadzenia – zarówno dla gospodarstw domowych, jak i dla sektora finansów publicznych. W niniejszym Komentarzu przedstawiono jedną z takich interpretacji przy założeniach, które – po szeregu wstępnych analiz i badań testowych, wydają się nam najbardziej uzasadnione.² Należy zastrzec jednak, że ze względu na ogólny charakter tej deklaracji, wyliczenia przedstawione w Komentarzu opierają się o szereg założeń koniecznych dla precyzyjnego oszacowania konsekwencji takiej reformy i stanowią jedynie naszą autorską wersję prezentowanej propozycji. Przeprowadzone w Komentarzu wyliczenia są oparte na podejściu mikrosymulacyjnym z wykorzystaniem danych z Badania Budżetów Gospodarstw Domowych z 2018 roku. Analizy opierają się o metodologię przedstawioną w Myck i in. (2019, 2020), i stosowaną we wcześniejszych raportach CenEA oceniających konsekwencje polityki podatkowo-świadczeniowej.

Kwota wolna od podatku i zerowy PIT: całkowity koszt i korzyści gospodarstw domowych

Poniżej przedstawiono całkowity koszt analizowanej propozycji zmian w systemie podatkowym z punktu widzenia dochodów sektora finansów publicznych, a także rozkład korzyści, jakie rozwiązanie to przyniosłoby gospodarstwom domowym. W tym drugim przypadku wyniki przedstawiono w podziale na decylowe grupy dochodowe, poczynawszy od 10% populacji o najniższych dochodach (grupa decylowa 1), po 10% gospodarstw o najwyższych dochodach (grupa decylowa 10). Zmiany podatkowe proponowane przez Rafała Trzaskowskiego porównano z konsekwencjami upowszechnienia kwoty wolnej od podatku dla wszystkich podatników na poziomie 8 000 zł rocznie.

Według deklaracji programowej kandydata na Prezydenta RP Rafała Trzaskowskiego podatnicy o dochodach do 30 000 złotych brutto rocznie byłiby zwolnieni z podatku PIT, osoby zarabiające 30 – 65 000 złotych brutto korzystałyby z kwoty wolnej od podatku na poziomie 8 000 złotych rocznie, zaś dla pozostałych podatników obecne zasady opodatkowania nie uległyby zmianie. Jednym z koniecznych założeń niezbędnych do przeprowadzenia wyliczeń takiego systemu jest przyjęcie, od jakiego poziomu dochodów i przy jakiej wysokości kwoty wolnej od podatku naliczane będą składki na ubezpieczenie zdrowotne. W odniesieniu do tej kwestii w wersji propozycji prezentowanej w niniejszym Komentarzu przyjęto podejście podobne do tego, które stosowane jest przy tzw. „zerowym PIT” dla osób w wieku poniżej 26 lat, jednocześnie zakładając, że składki na NFZ naliczane są tak, jakby obowiązywała kwota wolna od podatku na poziomie 8 000 zł rocznie. Szczegóły założeń odzwierciedlających przyjętą w Komentarzu interpretację propozycji podatkowej Rafała Trzaskowskiego przedstawiono w Ramce 1.

Analiza tej propozycji podatkowej została zestawiona z analizą zmian w systemie podatkowym w zakresie kwoty wolnej od podatku deklarowanych przez Prezydenta Andrzeja Dudę w poprzedniej kampanii wyborczej w 2015 r. Prezydent Duda, wówczas jeszcze jako kandydat na to stanowisko, deklarował powszechne podwyższenie kwoty wolnej dla wszystkich podatników rozliczających się według skali do 8 000 zł rocznie.³

1 Szczegółową analizę tego, w jakim stopniu Prezydent Andrzej Duda i rządy Zjednoczonej Prawicy wywiązały się z tej deklaracji w ciągu ostatnich pięciu lat przedstawiono w Komentarzu przedwyborczym CenEA opublikowanym w dniu 22.06.2020 r. (Myck i in. 2020).

2 Nasze wyliczenia cytowane w artykule w Dzienniku Gazecie Prawnej z dnia 07.07.2020 r. oparte były na wstępnej testowej wersji analizowanego systemu (gazetaprawna.pl 2020).

3 Rozwiązania w systemie podatkowym przyjęte od 2015 r. były analizowane między innymi w Myck i in. (2019) a kwocie wolnej od podatku poświęcony był Komentarz przedwyborczy CenEA z dnia 22.06.2020 r. (Myck i in. 2020).

Punktem wyjścia dla analiz konsekwencji obu tych rozwiązań w systemie podatkowym jest aktualnie obowiązujący system podatkowy. W systemie tym kwota wolna od podatku jest stopniowo zmniejszana wraz ze wzrostem dochodu do opodatkowania. Kwota wolna w wysokości 8 000 zł rocznie przysługuje podatnikom, których roczny dochód do opodatkowania nie przekracza tej wartości. Podatników uzyskujących dochody w przedziale od 8 000 zł do 13 000 zł rocznie obowiązuje mechanizm stopniowo zmniejszanej kwoty wolnej. W przypadku dochodów przekraczających 13 000 zł do wysokości progu podatkowego (85 528 zł rocznie) jej wartość wynosi 3 091 zł rocznie. Przy dochodach przekraczających poziom progu podatkowego wartość kwoty wolnej jest stopniowo ograniczana, a przy dochodzie do opodatkowania powyżej 127 000 zł rocznie – całkowicie wycofywana. W przypadku wspólnego rozliczenia wysokości powyższych progów są dwukrotnie wyższe.

Ramka 1 Założenia przyjęte w analizach zmian systemu podatkowego proponowanych przez Rafała Trzaskowskiego

1. Ogłoszone wartości progów w systemie (30 tys. zł i 65 tys. zł) interpretuje się jako roczne wartości dochodu brutto w przypadku pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę. Na ich podstawie oszacowano progi odnoszące się do wysokości dochodu do opodatkowania na poziomie odpowiednio 22 887,00 zł i 53 092,00 zł rocznie.
2. Założono zasady naliczania składek NFZ podobne do tych stosowanych przy tzw. „zerowym PIT” dla osób w wieku poniżej 26 lat.
3. Przy wyliczaniu wysokości składek NFZ dla podatników z dochodami brutto poniżej 65 tys. zł rocznie (dochód do opodatkowania poniżej 53 092,00 zł) założono kwotę wolną od podatku w wysokości 8 000 zł rocznie.
4. Dla podatników z dochodami powyżej 65 tys. zł brutto rocznie (czyli z dochodami do opodatkowania powyżej 53 092,00 zł) założono, że stawka podatkowa i kwota wolna od podatku wynosić będą odpowiednio 17% i 3 091 zł rocznie. Ponadto, zachowano obecnie obowiązujące w systemie podatkowym rozwiązania w postaci tzw. „zerowego PIT” dla osób w wieku poniżej 26 lat.
5. Założono, że proponowany system nie będzie zawierał nieciągłości w zależności między dochodem do opodatkowania i wysokością podatku (w szczególności na progu odpowiadającym dochodowi do opodatkowania w wysokości 53 092,00 zł).
6. By spełnione były warunki (3), (4) i (5) założono, że wysokość podatku dochodowego PIT i składek NFZ w obecnym i proponowanym systemie przy dochodach wynoszących 65 tys. zł brutto (czyli przy dochodzie do opodatkowania na poziomie 53 092,00 zł) będzie taka sama.
7. W związku z założeniem (6) przyjęto, że, podobnie jak w obecnym systemie w przypadku wycofywania kwoty wolnej od podatku, dla dochodów w przedziale 30 – 65 tys. zł brutto (czyli w przedziale dochodu do opodatkowania 22 887,00 – 53 092,00 zł) obowiązywać będzie wyższa krańcowa stawka podatkowa, którą skalibrowano na 26,9% (w przedziale tym cały czas utrzymana jest kwota wolna na poziomie 8 000 zł rocznie).

Z punktu widzenia sektora finansów publicznych całkowity roczny koszt wprowadzenia w systemie podatkowym przyjętej przez nas interpretacji rozwiązania proponowanego przez Rafała Trzaskowskiego wyniosłby 27,5 mld zł rocznie. Jest to o 6 mld zł więcej niż w przypadku wprowadzenia powszechnej kwoty wolnej od podatku w wysokości 8 000 zł rocznie dla wszystkich podatników. Korzyści wynikające z propozycji Rafała Trzaskowskiego koncentrują się na mniejszej liczbie gospodarstw domowych, ale tym samym przeciętne korzyści gospodarstw, które skorzystałyby na tym rozwiązaniu, są zdecydowanie wyższe w porównaniu do tych płynących z powszechnej kwoty wolnej wynoszącej 8 000 zł rocznie. Na powszechnej kwocie wolnej zyskałoby 12,8 mln gospodarstw domowych, zaś na propozycji Rafała Trzaskowskiego skorzystałoby 11,1 mln gospodarstw, w związku z tym, że korzyści ominęłyby gospodarstwa o wysokich dochodach.

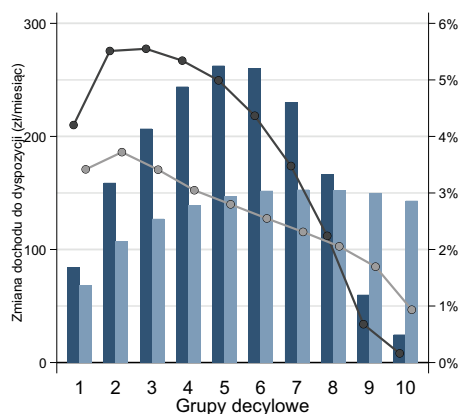
Co istotne z punktu widzenia progresywności systemu podatkowego, w porównaniu do powszechnego podniesienia kwoty wolnej do 8 000 zł rocznie, propozycja zmian w systemie podatkowym przedstawiona przez Rafała Trzaskowskiego (zgodnie z naszą interpretacją) byłaby znacząco bardziej korzystna dla uboższych gospodarstw domowych i przyniosłaby jedynie niewielkie korzyści dla gospodarstw z górnych grup dochodowych. Z całkowitych korzyści uniwersalnego podniesienia kwoty wolnej od podatku do 8 000 zł aż 21% trafiłoby do najbogatszych 20% gospodarstw domowych. W przypadku propozycji Rafała Trzaskowskiego, na 20% najbogatszych gospodarstw przypadłoby 4,7% całkowitych korzyści płynących z tego rozwiązania.

Dystrybucyjne konsekwencje analizowanych rozwiązań dla gospodarstw domowych w podziale na decylowe grupy dochodowe przedstawiono na Wykresie 1a. Podczas gdy propozycja Rafała Trzaskowskiego (według naszego podejścia) przekładałaby się na proporcjonalny wzrost dochodów gospodarstw w pierwszych dwóch grupach decylowych przeciętnie o odpowiednio 4,2% i 5,5%, to powszechne podniesienie kwoty wolnej do 8 000 zł rocznie oznaczałoby przeciętny wzrost dochodów gospodarstw w tych grupach o 3,4% i 3,7%. W przypadku gospodarstw z dwóch górnych grup decylowych sytuacja byłaby odwrotna – przy wprowadzeniu zmian zgodnie z deklaracjami Rafała Trzaskowskiego dochody gospodarstw z 9. i 10. grupy decylowej wzrosłyby przeciętnie o 0,7% i 0,2%, natomiast wprowadzenie powszechnej kwoty wolnej podniosłoby dochody tych gospodarstw przeciętnie o 1,7% i 0,9%.

W wyniku wprowadzenia propozycji Rafała Trzaskowskiego (zgodnie z naszą interpretacją) znacząco wyższe korzyści niż w przypadku powszechnej kwoty wolnej na poziomie 8 000 zł rocznie odniosłyby osoby w wieku 60/65+ (zarówno samotne osoby, jak i małżeństwa takich osób), wśród których wiele uzyskuje relatywnie niskie świadczenie emerytalne, nieprzekraczające pierwszego z proponowanych progów (Wykres 1b). Przeciętnie na tym rozwiązaniu gospodarstwa małżeństw w wieku 60/65+ zyskałyby 240,80 zł miesięcznie, podczas gdy wprowadzenie 8 000 zł powszechnej kwoty wolnej oznaczałoby dla gospodarstw z tej grupy przeciętny wzrost dochodu o 142,10 zł miesięcznie. Propozycja Rafała Trzaskowskiego byłaby nieco korzystniejsza z punktu widzenia również innych typów rodzin. Przykładowo, przeciętne korzyści wśród rodziców samodzielnie wychowujących dzieci wyniosłyby 94,40 zł miesięcznie, o 19,90 zł więcej niż w przypadku powszechnej kwoty wolnej. Kwota wolna od podatku w wysokości 8 000 zł rocznie dla wszystkich podatników byłaby natomiast korzystniejsza dla małżeństw z dziećmi. W ich przypadku korzyści wynikające z tego rozwiązania byłyby przeciętnie o 32,30 zł miesięcznie wyższe niż w systemie zaproponowanym przez Rafała Trzaskowskiego, głównie w związku z wyższymi korzyściami rodziców o wysokich dochodach.

Wykres 1 Wpływ modelowanych rozwiązań podatkowych na dochody gospodarstw domowych

a) według grup decylowych

b) według typów rodzin

Podsumowanie

Według naszej interpretacji zmian w systemie podatkowym zaproponowanych w programie wyborczym Rafała Trzaskowskiego, deklarowane rozwiązania stanowiłyby bardzo istotną reformę systemu, której konsekwencją byłoby znaczące obniżenie wysokości podatku dochodowego połączone ze wzrostem progresji podatkowej. Efekt takiej zmiany odczułyby w szczególności gospodarstwa o niskich i średnich dochodach. W wyniku takiej reformy, dochody gospodarstw w grupach decylowych od najniższej do ósmej przeciętnie wzrosłyby w większym stopniu niż w systemie z powszechną kwotą wolną od podatku w wysokości 8 000 zł, do którego porównaliśmy propozycję podatkową Rafała Trzaskowskiego.

Wykres 1

Źródło: CenEA – obliczenia własne z wykorzystaniem modelu SIMPL na podstawie danych BBGD 2018 (przeznaczonych dla celów symulacyjnych i zindeksowanych do 2020 r.).

Uwagi: Zmiany względem obecnie obowiązującego systemu.

Według naszej interpretacji zmian w systemie podatkowym deklarowanych przez Rafała Trzaskowskiego, na wprowadzeniu jego propozycji w niewielkim stopniu skorzystałoby gospodarstwa o najwyższych dochodach. Jedynie 4,7% całkowitych kosztów proponowanego rozwiązania trafiłoby do najzamożniejszych 20% populacji. Dla porównania, w przypadku powszechnej kwoty wolnej na poziomie 8 000 zł odsetek ten wynosiłby 21%. Według naszych symulacji, na reformie proponowanej przez Rafała Trzaskowskiego istotnie skorzystałoby gospodarstwa emerytów i rencistów, których przeciętne korzyści byłyby prawie dwukrotnie większe w porównaniu z systemem z uniwersalną kwotą wolną od podatku na poziomie 8 000 zł. Względem obecnego systemu, osoby w wieku 60/65+ gospodarujące samodzielnie przeciętnie zyskałyby 114,00 zł miesięcznie, a małżeństwa w tym wieku przeciętnie 240,80 zł miesięcznie.

Co istotne, proponowane przez Rafała Trzaskowskiego rozwiązania podatkowe znacząco poprawiłyby finansową atrakcyjność zatrudnienia dla osób o niskich dochodach, co może okazać się ważne w szczególności w okresie wychodzenia z kryzysu gospodarczego spowodowanego pandemią COVID-19. Przyjmując naszą interpretację odnośnie szczegółów proponowanego rozwiązania, jego wejście w życie wiązałoby się z kosztem dla sektora finansów publicznych w wysokości 27,5 mld złotych rocznie, czyli o prawie 6 mld zł więcej niż w przypadku kosztów upowszechnienia kwoty wolnej od podatku na poziomie 8 000 zł rocznie. Podobnie jak w przypadku wielu innych deklaracji składanych w obecnej i we wcześniejszych kampaniach wyborczych w ciągu ostatnich lat, nie podano w jasny sposób źródeł sfinansowania tego rodzaju zmiany. Warto jednak podkreślić, że według wielu badań prowadzonych w ostatnim czasie, polski system opodatkowania dochodów charakteryzuje się niską progresywnością i wymaga istotnych zmian mających na celu odciążenie gospodarstw o niskich dochodach i zwiększenie progresji podatkowej (np. Bukowski i Paczos 2020; Chrostek i in. 2019; Doligalski 2019; Myck i Najsztub 2016). W tym sensie propozycja Rafała Trzaskowskiego, według naszej interpretacji przedstawionej w niniejszym Komentarzu, mogłaby być dobrym punktem wyjścia do gruntownego zastanowienia się nad przyszłością systemu podatkowego w Polsce.

Ramka 2 Kwota wolna od podatku w kampanii wyborczej 2020

Podczas kampanii w wyborach na urząd Prezydenta RP w 2020 r. zmiany w systemie podatkowym w zakresie kwoty wolnej od podatku pojawiły się w ramach deklaracji programowych niemal wszystkich startujących kandydatów. Co istotne, często za punkt odniesienia dla tych deklaracji obierano niezrealizowaną obietnicę Prezydenta Andrzeja Dudy z poprzedniej kampanii wyborczej z 2015 roku dotyczącą podwyższenia kwoty wolnej do 8 000 zł rocznie dla wszystkich podatników. Taką dokładnie deklarację złożył kandydat na Prezydenta z ramienia PSL Władysław Kosiniak-Kamysz (Kosiniak-Kamysz 2020). Kandydat Koalicji Obywatelskiej, Rafał Trzaskowski, zadeklarował znacznie szersze zmiany w systemie podatku PIT, na podstawie których podatnicy zarabiający do 30 tys. zł rocznie mieliby nie płacić podatku dochodowego, osoby uzyskujące dochody nieprzekraczające 65 tys. zł rocznie korzystałyby z kwoty wolnej od podatku na poziomie 8 000 zł rocznie, zaś dla pozostałych podatników utrzymany zostałby obecny sposób funkcjonowania systemu podatkowego (Trzaskowski 2020a). Ogłaszając swoją propozycję Rafał Trzaskowski odniósł się do płacy minimalnej: „Jako prezydent złożę projekt ustawy podnoszącej kwotę wolną, dzięki której w praktyce osoby z płacą minimalną przestaną płacić podatek PIT” (Trzaskowski 2020b). Odwołanie do płacy minimalnej pojawiło się również u Krzysztofa Bosaka reprezentującego Konfederację, który jeszcze w lutym 2020 r. przedstawił projekt podniesienia kwoty wolnej do 12-krotności minimalnej pensji (Bosak 2020). Podwyżka kwoty wolnej do takiej wysokości znalazła się również wśród postulatów Marka Jakubiaka z Federacji dla Rzeczypospolitej (polskatimes.pl 2020). Natomiast w tym kontekście Szymon Hołownia ogłaszał, że jako prezydent złożyłby projekt ustawy zwalniający emerytury i renty z podatku dochodowego do poziomu minimalnego wynagrodzenia (businessinsider.com.pl 2020), jednocześnie wskazując konieczność waloryzacji kwoty wolnej od podatku (Hołownia 2020). Pozostali kandydaci zgodnie oceniali aktualny poziom kwoty wolnej od podatku jako zbyt niski, jednak nie przedstawili konkretnych propozycji zmian.

Bibliografia

Bosak, K. 2020. Facebook Krzysztof Bosak 26.02.2020.

<https://www.facebook.com/krzysztofbosak.mikroblog/videos/210481000081874/>

Bibliografia c.d.

Bukowski, P., Paczos, W. 2020. Kto zapłaci za ratowanie gospodarki, Rzeczpospolita, 28.04.2020. <https://www.rp.pl/Opinie/200429206-Kto-zaplaci-za-ratowanie-gospodarki.html>

businessinsider.com.pl, 2020. Nie wygrał, ale zdobył zaskakujący wynik. Tym Szymon Hołownia przekonał wyborców. <https://businessinsider.com.pl/wiadomosci/szymon-holownia-program-wyniki-wyborow-prezydenckich-2020/4cympgc>

Chrostek, P., Klejdysz, J., Korniluk, D., Skawiński, M. 2019. Wybrane aspekty systemu podatkowo-składkowego na podstawie danych PIT i ZUS. Materiały MF, Opracowania i Analizy No 1-2019. <https://www.gov.pl/web/finanse/wybrane-aspekty-systemu-podatkowo-skladkowego-na-podstawie-danych-pit-i-zus-2016>

Doligalski, P. 2019. Gdzie jest szczyt krzywej Laffera dla najwyższych dochodów w Polsce? <https://napokolenia.pl/podatki-od-najbogatszych-moga-byc-wyzsze/>

gazetaprawna.pl. 2020. Kosztowne obietnice wyborcze. Hojny Trzaskowski przeliczył Dudę. <https://biznes.gazetaprawna.pl/artykuly/1485428,trzaskowski-duda-kampania-wyborcza.html>

Hołownia, Sz. 2020. Facebook Szymon Hołownia 27.02.2020.

<https://www.facebook.com/szymonholowniaoficjalny/videos/579619226097299/>

Kosiniak-Kamysz W, 2020. Nadzieja dla Polski. Program wyborczy.

<https://kosiniakkamysz.pl/program>

Myck, M., Najsztub, M. 2016. Distributional consequences of tax and benefit policies in Poland: 2005-2014, CenEA Working Paper Series WP02/16.

<https://cenea.org.pl/2016/02/01/distributional-consequences-of-tax-and-benefit-policies-in-poland-2005-2014/>

Myck, M., Oczkowska, M., Trzciński, K. 2019. Polityka podatkowo-świadczeniowa rządu Zjednoczonej Prawicy: program wyborczy i jego realizacja w latach 2015-2019. Raport Przedwyborczy CenEA 07/10/2019. <https://cenea.org.pl/pl/2019/10/07/polityka-podatkowo-swiadczeniowa-rzadu-zjednoczonej-prawicy-program-wyborczy-i-jego-realizacja-w-latach-2015-2019/>

Myck, M., Oczkowska, M., Trzciński, K. 2020. Kwota wolna od podatku i świadczenie wychowawcze 500+ po pięciu latach od prezydenckich deklaracji. Komentarz Przedwyborczy CenEA 22/06/2020. <https://cenea.org.pl/pl/2020/06/22/kwota-wolna-od-podatku-i-swiadczenie-wychowawcze-500-po-pieciu-latach-od-prezydenckich-deklaracji/>

polskatimes.pl, 2020. Kandydaci na Prezydenta Polski: Marek Jakubiak.

<https://polskatimes.pl/kandydaci-na-prezydenta-2020-programy-wyborcze-i-obietnice-kto-startuje-w-wyborach-lista-sylwetki-wszystkich-kandydatow-na/ga/c15-15003565/zd/43573599>

Trzaskowski, R. 2020a. Nowa solidarność. Program Rafała Trzaskowskiego 2020. <https://trzaskowski2020.pl/program#Mod187>

Trzaskowski, R. 2020b. Twitter @trzaskowski_ 01.07.2020.

https://twitter.com/trzaskowski_/status/1278262689542914049

Analizy przedstawione w Raporcie są częścią mikrosymulacyjnego programu badawczego Fundacji Centrum Analiz Ekonomicznych, CenEA (www.cenea.org.pl). Dane wykorzystane w analizach pochodzą z Badań Budżetów Gospodarstw Domowych 2018 i zostały udostępnione przez Główny Urząd Statystyczny. Główny Urząd Statystyczny nie ponosi odpowiedzialności za wyniki przedstawione w Komentarzu i wnioski z nich płynące. Wnioski zawarte w Komentarzu opierają się na obliczeniach przeprowadzonych przez autorów przy użyciu modelu SIMPL.

CenEA jest niezależną, apolityczną jednostką naukowo-badawczą skupiającą się na analizie konsekwencji polityki społeczno-gospodarczej, ze szczególnym uwzględnieniem Polski. CenEA została założona przez Stockholm Institute of Transition Economics (SITE) i jest polskim partnerem FREE Network. Głównym kierunkiem badań naukowych CenEA są analizy na poziomie mikro, ze szczególnym uwzględnieniem analiz rynku pracy, sytuacji materialnej gospodarstw domowych, równości płci oraz procesu starzenia się populacji. CenEA jest polskim partnerem naukowym międzynarodowego projektu badawczego EUROMOD (europejski model mikrosymulacyjny) i prowadzi prace badawcze z wykorzystaniem polskiego modelu mikrosymulacyjnego SIMPL.

O autorach:

dr hab. Michał Myck jest dyrektorem i członkiem Zarządu CenEA. Monika Oczkowska i Kajetan Trzciński są analitykami w CenEA.

